

Van de voorzitter

Een terugblik op een turbulent jaar 2024.
Maar is niet elk jaar turbulent?

Wij sloten het jaar af met een Molenwinkel waar de vrijwilligers hard moesten werken om de vakken goed gevuld te houden met alle speciale mixen.

En denk aan het werk van onze molenaars, die elke week weer zorgen dat het graan wordt gemalen tot meel. Het is het hele jaar weer gelukt om op de wind te malen.

Wij konden starten met de acties om gelden binnen te halen voor de noodzakelijke vervanging van de molenwieken. Elders in dit MolenNieuws leest u er meer over.

Onze energierekening was veel te hoog vanwege de benodigde stroom voor de elektrische verwarming van de winkel en kantoor, maar ook vanwege de avondverlichting van de molen. Daarom is er in de winkel infraroodverwarming geplaatst en op de stelling ledverlichting. Daarmee werden onze energiekosten ongeveer gehalveerd, een grote besparing dus.

De molen blijft kostbaar om in stand te houden.

Helaas hebben wij 2024 met een klein verlies afgesloten.

Daarom: blijf ons steunen als Gildenaar! U ontvangt binnenkort onze vraag om weer te donezen. Dank daarvoor, want zonder steun geen molen.

Schilderbeurt voor de molen

Wij hebben het een jaar uit kunnen stellen, maar na zes jaar moet de buitenkant van de molen weer geschilderd worden.

Elk jaar sparen wij € 5.000 om deze forse kosten periodiek te kunnen dragen. Omdat wij zuinig moeten zijn, hebben wij diverse offertes aangevraagd en wij zijn blij, dat een Zoetermeers bedrijf de beste prijs had. Dit is Spierwit. Op hun website <https://spierwit.nl/> staat onze molen prominent afgebeeld.

Het schilderen start in de zomer en zal op Open Monumentendag in september klaar zijn.

Het bestuur en de vrijwilligers zien u graag op 10 mei of eerder.

*Groet namens ons allen,
Jacques Boonekamp (voorzitter)*

Stagiaire Pux

Op de Middelbare school zijn tegenwoordig de snuffelstages van 30 uur een vereiste.

Vorig jaar verwelkomden we voor de eerste keer een stagiaire die voor haar stage met vlag en wimpel was geslaagd bij ons.

Dit jaar meldde zich wederom een leerling met dezelfde vraag. Na uitgebreid met Pux (haar naam) te hebben gesproken wilden we ook haar een kans bieden.

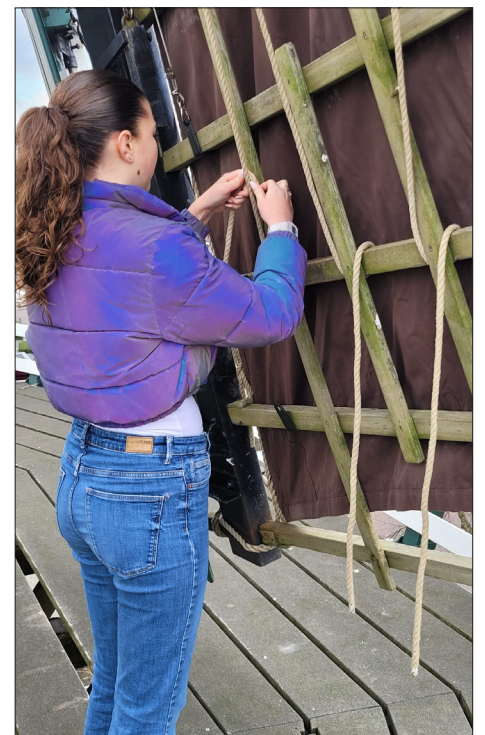
En met veel succes en plezier. Vanaf moment één stond ze achter de kassa en hielp glunderend de klanten. In de middag ging Pux Bart (onze Molenaar) helpen met van alles en nog wat boven. Het was erg koud maar ze verblikt of verbloosde niet en ging stevig door. Een opleiding tot Molenaar zou ze zeker aan kunnen!! Ze wilde haar stage afronden met iets spannends en dat was de klim in de wieken. Ook dat ging perfect.

Onderstaand een foto van de bezige bij!!

We hebben van haar genoten en wensen haar veel succes met het halen van haar diploma volgend jaar.

Els Groenewegen-Wanders

(foto: Bart Dooren)

Zaterdag 10 mei is het weer

Nationale Molendag.

Gratis koffie, thee en limonade,

en lekkere baksels.

Rondleidingen in de molen.

Live muziek.

BENT U ER OOK BIJ?

Stichting Molen De Hoop is een ANBI, waardoor uw giften in principe aftrekbaar zijn voor de Belastingdienst.

Update actie molenwieken / Nationale Molendag 10 mei

Actie molenwieken

Over onze molenwiekenactie: wij zijn gestart in mei 2024 en nu mag ik bekend maken dat wij het benodigde bedrag van € 124.000 binnen hebben!

Via landelijke subsidies ontvingen wij € 80.000, waarna er nog € 44.000 was te gaan.

Velen van jullie hebben een certificaat gekocht van € 25, € 50 of € 100. **Dit heeft een totaal bedrag opgeleverd van € 19.000, fantastisch!** Daarnaast kregen wij steun van de gemeente Zoetermeer, lokale bedrijven en de Zoetermeerse Rotary en Lions. Daarmee is het allemaal gelukt! Ontzettend bedankt allen!

Vervanging van de molenwieken

Het gaat nu echt gebeuren. Begin mei worden de oude wieken verwijderd. De roeden van de nieuwe wieken worden daarna 'ingestoken'.

Als het allemaal volgens planning verloopt, hangen de nieuwe wieken op 10 mei aan de molen.

Zaterdag 10 mei: Nationale Molendag

Het oude hout van de wieken wordt op 10 mei, Nationale Molendag, verzaagd. Alle certificaathouders worden opgeroepen om die dag naar de molen te komen. Op vertoon van het certificaat krijgt ieder een deel van de wieken met een ingebrand nummer, plus een certificaat van echtheid.

Wij gaan er weer een echt feestje van maken, met allerlei activiteiten, zoals een proeverij van zelfgebakken producten (waaronder de heerlijke molenwieken cake), gratis koffie en thee, voor de kindertent limonade en wat lekkers, gewicht raden. Ook proberen we live muziek te regelen. De gezellige molenwinkel is uiteraard gewoon open en de vrijwilligers staan voor u klaar.

Komt u ook? Wij zijn er van 11 tot 17 uur.

Jacques Boonekamp

Pannenkoekenfestijn in Rijswijk

Wij doen al jaren zaken met een zeer dierbare klant in Rijswijk. Rolf heeft daar een mooi pannenkoekenrestaurant en hij had het idee om de vrijwilligers van onze molen, die direct voor zijn bestellingen zorgen, uit te nodigen voor een pannenkoek.

Op 19 februari was het dan zover en reden wij met de vrijwilligers richting Rijswijk. We wisten niet wat we er van denken moesten. We hadden de keuze uit een zeer ruim assortiment van reuzenpannenkoeken.

In één woord verrukkelijk en we hebben met zijn allen heerlijk genoten van deze bijzondere gastvrijheid van Rolf.

We hopen dan ook op een nog lange en plezierige samenwerking en wensen hem veel succes met zijn zeer bijzondere restaurant.

Onderstaand een foto van ons gezellige samenzijn met op de achtergrond een glunderende Rolf.

Els Groenewegen-Wanders

(foto: Herman Polderman)

Onze gezellige molenwinkel

is elke zaterdag

geopend van 11:00 tot 17:00 uur.

Kijk op

www.molendehoopzoetermeer.nl/

molenwinkel

voor het complete en

actuele assortiment.

Onderdelen van de molen: het hekwerk met windborden

Molen De Hoop bestaat uit talloze onderdelen. Ieder onderdeel heeft zijn eigen functie, gemaakt uit het voor die functie meest geschikte materiaal. Omdat molens vroeger gewoon werktuigen waren, zit er geen enkel overbodig onderdeel aan. Indien de ruimte het toelaat, zullen we in MolenNieuws regelmatig een onderdeel voor het voetlicht halen.

Zoals u inmiddels meerdere keren hebt kunnen lezen, moet op niet al te lange termijn het complete gevlucht (alle 4 de wieken van de molen) vervangen worden. Omdat een gevlucht, wiekenkruis of simpelweg de wieken uit talloze onderdelen bestaat, zullen we in de komende edities van MolenNieuws schrijven over deze onderdelen.

Deze keer: het hekwerk met windborden.

Heklatten en zoomlatten

Als we voor de molen staan, zit aan de linkerkant van de roede het raster waarop de zeilen gespannen kunnen worden. Dit raster wordt het hekwerk genoemd. De latten haaks op de roeden zijn de heklatten, de langlatten de zoom-

latten. De heklatten worden met wiggen in de roede vastgezet en de zoomlatten worden tegen de heklatten geschroefd.

Kluften en voorzomen

Aan de rechterkant zit op een afstand van circa 50 cm evenwijdig aan de roede een witte strook hout. Deze wordt de voorzoom genoemd. In een eerdere aflevering is uitgelegd dat alle heklatten op een verschillende schuinite (de zeeg) door de roede steken. De voorzoom zit echter in 1 lijn en in 1 vlak gemonteerd. Om dit te bereiken worden op de doorstekende heklatten houten vulklossen of opzetters gezet: de kluften. Onderaan zijn de kluften dik / breed, naar boven toe worden ze steeds dunner / smaller.

Windborden en steekbord

Om extra wind te vangen komen tenslotte tussen de roede en de voorzomen nog houten delen, de windborden. Per wiek zijn dit 3 borden. Het bovenste- en middelste bord zijn behoorlijk lang en worden met houten spieën vastgezet aan de kluften. Deze windborden worden alleen bij onderhoud, bijvoorbeeld om te schilderen, verwijderd. Het onderste windbord is korter en

wordt het steekbord genoemd. Dit bord wordt met een houten weer geborgd en is makkelijk uitneembaar. Dit gebeurt bij voorbeeld als er storm wordt verwacht als extra veiligheid, maar ook als de molen bij harde wind zonder zeilen nog te snel draait.

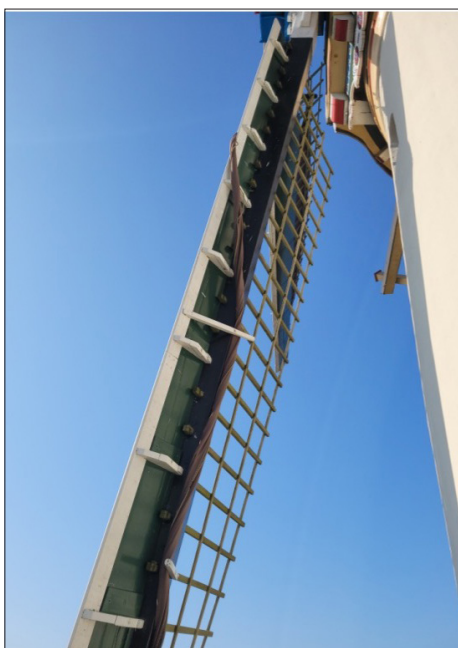
Ophekken van de roeden

Alle genoemde onderdelen als kluften en windborden moeten exact op maat gemaakt worden. Dit wordt in de werkplaats van de molenmaker gedaan, waarbij de roede op schragen van circa 80 cm hoog ligt. Hierdoor kan men overal goed bij en gaat het pasmaken en samenstellen een stukeenvoudiger dan wanneer de roeden al aan de molen bevestigd zijn. Nadat alles in de werkplaats is pasgemaakt, wordt alles weer gedemonteerd en 2x geschilderd, Nadat de roeden gestoken zijn, wordt alles gemonteerd, afgewerkt en nog 1x afgeschilderd.

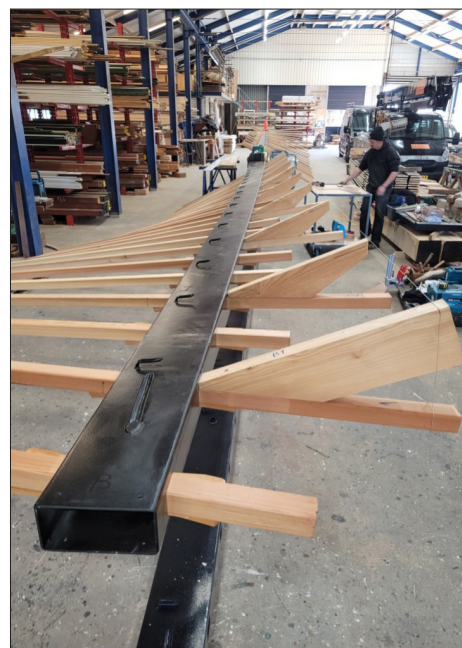
tekst en foto's:
Bart Dooren
Molenaar Molen de Hoop

Links de hek- en zoomlatten, rechts de windborden en voorzoom

Achterzijde van de wiek met voorzoom, kluften en windborden

Ophekken van de binnenroede. Alle kluften worden zuiver aan de daad afgetekend en uitgezaagd

Koop lokaal, de molen staat centraal

Al jaren verkopen wij in onze molenwinkel ook producten van andere, lokale ondernemers (kaas, dranken, chocolade, honing). Andersom kopen wij ook zoveel mogelijk lokaal. De molenaars smeren iedere draaidag de lagers van de wiekenas met varkensreuzel. Toen onlangs de voorraad weer eens aangevuld diende te worden, kwamen we bij Slagerij Reas

uit. Prachtige stukken reuzel en netjes verpakt. Inmiddels hangt de nieuwe voorraad boven in de molen om te drogen en te besterven, zodat het in de loop van het jaar geschikt is voor gebruik.

tekst en foto's:
Bart Dooren
Molenaar Molen de Hoop

Goed Onderhoud is Molenbehoud

In de weken rond de jaarwisseling 2024-2025 is molenmaker Verbij druk bezig geweest met diverse klussen in de molen. Naast de aanstaande vervanging van de wieken, dient ook de rest van de molen in een goede staat te blijven. Door de molenmakers zijn een tweetal klussen aan-gepakt.

1. Herstellen van het kruiwerk

Onder de molenkap bevindt zich het kruiwerk. Dit kruiwerk zorgt ervoor dat de molenkap naar de juiste windrichting gedraaid kan worden. Van dit kruiwerk zijn de rolwagens gerestaureerd en de koppelijzers vervangen. Zo omschreven lijkt het een simpele klus, maar bedacht moet worden dat de gehele kap van de molen met wieken en staartwerk (bij elkaar ca. 30.000 kg) een stukje opgevoerd moet worden om dit kruiwerk te kunnen demonteren.

Na het herstellen van het houtwerk van de rolwagens en het aanbrengen van nieuwe koppelijzers is het kruiwerk weer gemonteerd. De molenaars merkten meteen het effect van deze werkzaamheden: het kruien (op de wind zetten van de molen) gaat een stuk lichter.

Kruiwerk onder de kap

Restauratie houtwerk rolwagens

2. APK-beurt gaande werk

In de molen bevindt zich een heel stelsel van assen, lagers, tandwielen en spillen om de beweging van de draaiende wieken naar de molenstenen over te brengen. Dit geheel wordt het gaande werk genoemd. Net zoals het bij een auto belangrijk is om periodiek een APK-beurt uit te voeren, is dit ook bij het gaande werk in de molen van belang om storingen en schade te voorkomen. Door de molenmakers zijn lagers gecontroleerd en afgesteld, de diverse tandwielen zitten weer goed gecentreerd en uitgelijnd vast op de diverse assen en spillen, de vang (rem) is gecontroleerd en tot slot zijn diverse losse kammen in de tandwielen weer vastgezet. Bij een APK van een auto is het eigenlijk altijd zo dat er wel iets is wat tegenvalt, onverwacht moet vervangen etc. met bijbehorende kosten waar niet op is gerekend. Een APK bij een molen is hierop helaas geen uitzondering. Bij het vastzetten van de losse kammen (tanden) in het spoorwiel ontdekten de molenmakers een drietal kammen die net achter de kop gekraakt waren. Wanneer een kam tijdens het malen helemaal afbreekt, is de kans groot dat alle kam-

men afbreken met een aanzienlijke schade en hoge kosten tot gevolg. Het vervangen van de 3 gekraakte kammen is dus een financiële tegenvaller, maar noodzakelijk om nog hogere kosten te voorkomen.

Tijdens het vervangen van deze 3 kammen bleek ook dat de onderlinge afstand van de kammen, de steek, niet overal gelijk was. Plaatselijk was het verschil zo rond de 6 mm, terwijl alle afstanden 100% gelijk moeten zijn. Dit is door de molenmakers ook gecorrigeerd door alle kammen eerst weer "op steek" te zetten en daarna opnieuw in het juiste kamprofiel af te werken. Tenslotte: als een auto een grote beurt heeft gehad is dit tijdens de eerste rit meteen goed te merken omdat de auto weer een stuk prettiger rijdt. Ook de molenaars merkten het meteen dat het gaande werk een goede beurt heeft gehad: het loopt weer als een zonnetje en met name de overbrenging bij het spoorwiel loopt een stuk soepeler en stiller.

tekst en foto's:

Bart Dooren

Molenaar Molen de Hoop

Kammen spoorwiel op steek gezet en opnieuw afgeschreven, de kam links is een nieuwe

AGENDA

za. 10 mei

Nationale Molendag

za. 17 mei

Oldtimerdag Zoetermeer

za. 13 september

Open Monumentendag

FACEBOOK:

de laatste berichten
over onze molen leest u op

[www.facebook.com/
molendehoopzoetermeer](https://www.facebook.com/molendehoopzoetermeer)